

Kuunnellaan - Ääniä ympäristöstä

330935

Miksi kuuntelemisen harjoittelu on tärkeää?

Kuunteleminen ja äänierittely liittyvät olennaisesti kielelliseen kehitykseen. Kyky erotella ääniä, esimerkiksi puheäänet muista ympäristön äänistä, on fonologisen tietoisuuden kehittymisen edellytys. Monet esi- ja alakoululaiset tarvitsevat harjoitusta kuuntelussa ja äänierittelyssä. Tämä yksilö- sekä ryhmätyöskentelyyn sopiva kuuntelupeli harjaannuttaa näitä taitoja hausalla tavalla. Samalla harjaannutetaan myös keskittymiskykyä ja tarkkaavaisuutta. Pelien vaikeusastetta voi vaihdella tarpeen mukaan.

Miten toimitaan?

Pelitapa määräytyy pelaajien taitotason mukaan. Erityisen paljon tukea tarvitsevien lasten kanssa kannattaa käyttää vain muutamaa ääniraitaa ja kuvaa kerrallaan ja toistaa samaa harjoitusta useana päivänä. Taitotason määrittämiseksi voi aloittaa yhdellä pelillä ja sen perusteella arvioida, miten harjoituksia on parasta jatkaa.

CD:llä on

- Kolmekymmentä yksittäistä ääntä: Raidat 1–30 toistavat yhden äänen kerrallaan.
- Kuusi helppoa peliä - taso 1: Raidat 31–36 sisältävät kahdeksan helpoimmin tunnistettavaa ääntä eri järjestyksessä.
- Kuusi keskitason peliä - taso 2: Raidat 37–42 sisältävät kukin viisitoista ääntä eri järjestyksessä.
 - Kuusi vaikeinta peliä - taso 3: Raidat 43–47 sisältävät kukin kaikki kolmekymmentä ääntä eri järjestyksessä.

Yksittäiset äänet 1–30

Tutustukaa ääniin katsomalla ensin kuvia ja keskustelkaa siitä, millainen ääni kuvaan liittyy. Pyytäkää lapsia matkimaan etenkin niitä ääniä, jotka ovat heille tuttuja ennestään. Sen jälkeen voitte kuunnella äänet CD:ltä. Miltä kuulosti? Oliko ääni sellainen kuin he odottivat?

Pelien kortti/ääni -järjestys on seuraavan sivun taulukossa.

Helpot pelit – taso 1

(1-4 pelaajalle)

Näissä peleissä pitää yhdistää oikein kahdeksan ääntä kahdeksaan kuvaan.

Ääniä kotoa – käytä kortteja 1-8 ja äänisarjoja raidoilla 31 - 33.

Ääniä ulkoa – käytä kortteja 16–23 ja äänisarjoja raidoilla 34 - 36.

Kaikkien korttien taustapuolella on numerot. Helpoimpaan peliin kuuluvien korttien numerot on ympyröity.

Keskitason pelit - taso 2

(1-6 pelaajalle)

Näissä peleissä pitää yhdistää oikein viisitoista ääntä viiteentoista kuvaan.

Ääniä kotoa – käytä kortteja 1-15 ja äänisarjoja raidoilla 37 - 39.

Ääniä ulkoa – käytä kortteja 16–30 ja äänisarjoja raidoilla 40 - 42.

Vaikeimmat pelit - taso 3

(1-6 pelaajalle)

Vaativimmissa peleissä etsitään vastaavat kuvat kaikille 30 äänelle.

Käytä kaikkia kortteja ja äänisarjoja raidoilla 43 - 47.

Kuinka pelataan?

- Valittuun peliin kuuluvat kortit jaetaan pelaajille, jotka levittävät ne kuvapuoli ylöspäin eteensä pöydälle. Pelata voi yksin tai pareittain.
- Soitetaan peliin kuuluvat äänet CD:ltä. Tarvittaessa voidaan pitää taukoja kuuntelussa ja keskustella, miltä äänet kuulostavat.
- Kun joku pelaajista tunnistaa äänen vastaavan jotain omista korteistaan, hän saa kääntää sen kortin kuvapuoli alaspäin.
- Pelin voittaa se, jonka kaikki kortit on käännetty.

Kotona	kuva/ääni
1	puhelin soi
2	maitoa kaadetaan lasiin
3	ovi sulkeutuu
4	vauva itkee
5	hampaiden harjaus
6	vessa vedetään
7	juodaan pillillä
8	aivastus
9	ovikello
10	pölynimuri
11	piirtäminen
12	suihketölkki
13	herätyskello soi
14	suihku
15	astianpesukoneen täyttäminen

Ulkona	kuva/ääni
16	juna
17	pallon pompottelu
18	moottoripyörä
19	vihellyspilli
20	hypätään uima-altaaseen
21	juostaan
22	ukonilma
23	polkupyörän soittokello
24	sataa vettä
25	auto
26	ilotulitus
27	leikkipuisto
28	lentokone
29	katupora
30	helikopteri